

คู่มือการปฏิบัติงาน
ด้านบริหารจัดการน้ำ

เล่มที่ ๑๑/๑๖

คู่มือการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ

คู่มือการปฏิบัติงาน คู่มือการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้กรมชลประทานมีคู่มือการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำที่ชัดเจน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆ ของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตหรือบริการที่มีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

๑.๒ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาให้การทำงานเป็นมืออาชีพ และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกหรือผู้ให้บริการ ให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่ เพื่อขอรับการบริการที่ตรงกับความต้องการ

๑.๓ เพื่อให้การจัดทำประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชของโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ที่จัดทำโดยโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มีมาตรฐานเดียวกัน และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งถึง เป็นธรรม และเกิดความยั่งยืน รวมถึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของโครงการ ได้แก่ ร้อยละของความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดสรรน้ำ

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้จะครอบคลุมการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำของโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยมีขั้นตอนในการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ ๒ ระดับ ดังนี้

๒.๑ การประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำในระดับโครงการ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำในทุกภาคส่วนได้รับทราบแผนการจัดสรรน้ำในโครงการชลประทานขนาดใหญ่ โครงการชลประทานขนาดกลาง และโครงการชลประทานขนาดเล็ก โดยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการติดตามปริมาณน้ำที่จัดสรรสอดคล้องกับแผนการจัดสรรน้ำของอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่ ซึ่งส่งน้ำให้กับพื้นที่ในเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา หรือพื้นที่ชลประทานของอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง หรือพื้นที่ชลประทานของอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก

๒.๒ การประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำในระดับลุ่มน้ำ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้ใช้น้ำในทุกภาคส่วนได้รับทราบแผนการจัดสรรน้ำจากอ่างเก็บน้ำเป็นไปอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการติดตามปริมาณน้ำที่จัดสรรสอดคล้องกับแผนการจัดสรรน้ำของอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่ ซึ่งส่งน้ำให้กับพื้นที่ในเขตชลประทานของโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และนอกเขตชลประทานได้แก่ กลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำแม่กลอง

๓. คำจำกัดความ

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจกันในคำศัพท์ที่ได้กล่าวถึงในคู่มือการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ มีคำศัพท์ต่าง ๆ ดังนี้

กระบวนการบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการที่แสดงลำดับขั้นตอนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานซึ่งกักเก็บน้ำโดยเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ ฯลฯ เพื่อนำน้ำมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้งของแต่ละปีอย่างเหมาะสม โดยความร่วมมือของกรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเกษตรกรหรือผู้ใช้น้ำชลประทานในทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ

กระบวนการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ หมายถึง การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้ได้รับรู้และเข้าใจแผนการจัดสรรน้ำของโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
(๑) องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน	หมายถึง องค์กรที่เกิดขึ้นจากการที่เกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตรับน้ำชลประทานได้รวมตัวกันจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดการน้ำและบำรุงรักษาระบบชลประทาน ซึ่งแบ่งตามสถานภาพด้านกฎหมายออกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) ประเภทไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ - กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) - กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (๒) ประเภทเป็นนิติบุคคล ได้แก่ - กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน - สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน - สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน
(๒) กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Group : WUG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีขอบเขตพื้นที่องค์กรฯ ครอบคลุมพื้นที่แฉ่งส่งน้ำ ๑ แฉ่ง หรือคูน้ำ ๑ สาย โครงสร้าง องค์กรฯ ประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน (อาจมีผู้ช่วยตามความจำเป็น) และสมาชิกผู้ใช้น้ำ โดยพื้นที่หนึ่งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ไม่ควรมากเกิน ๑,๐๐๐ ไร่
(๓) กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (Integrated Water Users Group : IWUG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีขอบเขตพื้นที่องค์กรฯ ครอบคลุมพื้นที่คลองส่งน้ำสายใหญ่ หรือคลองซอย หรือคลองแยกซอย หรือโชนส่งน้ำ ๑ โชน หรืออาจครอบคลุมพื้นที่ทั้งโครงการชลประทาน แต่มากที่สุดไม่ควรเกิน ๒๐,๐๐๐ ไร่ ต่อหนึ่งองค์กรฯ โดยโครงสร้างกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานประกอบด้วยกลุ่มพื้นฐานหลายกลุ่มที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำหรือคลองสายเดียวกัน มีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการที่เลือกมาจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ เพื่อจัดการน้ำจากแหล่งน้ำ หรือคลองส่งน้ำสายใหญ่ หรือคลองซอย หรือคลองแยกซอย หรือโชนส่งน้ำ รวมทั้งในระดับคูน้ำ
(๔) กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน (Farmer Group : FG)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรไว้กับนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่ที่จะจัดตั้ง ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาศัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อัน

คำที่เกี่ยวข้อง	ความหมาย
	ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งในการดำเนินการผลิต การค้า การบริการ และการดำเนินธุรกิจอื่นๆ นั้น สามารถนำเงินกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการหักไว้เป็นทุนสำรอง มาแบ่งเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว หรือเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับกลุ่มเกษตรกรในระหว่างปี หรือเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกรตามที่กำหนดในข้อบังคับ ฯลฯ
(๕) สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Association : WUA)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นสมาคมผู้ใช้น้ำชลประทานไว้กับกระทรวงมหาดไทย ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ บรรพ ๑ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ ส่วนที่ ๒ ว่าด้วย “สมาคม” มาตรา ๗๘-๑๐๙ มีขอบเขตพื้นที่และโครงสร้างการบริหารองค์กรฯเช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกัน (ซึ่งอาจจะเน้นการจัดการน้ำชลประทานเป็นสำคัญ) โดยมีใช้เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน
(๖) สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน (Water Users Co-operative : WUC)	หมายถึง องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทานไว้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยอาศัยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดการน้ำชลประทาน การดำเนินธุรกิจสามารถนำผลกำไรมาแบ่งปันกันได้ ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของสหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทานครอบคลุมเช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน และมีโครงสร้างการบริหารองค์กรฯ ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำเช่นเดียวกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน
(๗) คณะกรรมการจัดการชลประทาน (Joint Management Committee for Irrigation : JMC)	หมายถึง กลุ่มบุคคลจากหลายภาคส่วนที่มีผลเกี่ยวข้องกับการใช้หรือความต้องการและผลประโยชน์ของเกษตรกรโดยตรง เพื่อร่วมมือกันบริหารจัดการ แบ่งปันน้ำให้เกษตรกรผู้รับน้ำได้ใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจาก ๔ ส่วน คือ - องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน - โครงการชลประทานในพื้นที่ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน และอื่นๆ คณะกรรมการจัดการชลประทานที่จัดตั้งขึ้นนี้ มีความมุ่งหมายให้ทำหน้าที่การบริหารจัดการ อันได้แก่ ตัดสินใจ กำกับ ดูแลและสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการชลประทานดังนี้ ๑) การจัดสรรน้ำหรือการส่งน้ำ อันได้แก่ การกำหนดฤดูกาล/ปฏิทินการส่งน้ำ พื้นที่ส่งน้ำ วิธีการส่งน้ำและแผนการส่งน้ำ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้การแพร่กระจายน้ำตรงต่อความต้องการของเกษตรกรอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และประหยัด ทั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ - การส่งน้ำในระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบ

คำที่เกี่ยวข้อง

ความหมาย

- การส่งน้ำในระบบชลประทานในส่วนที่เจ้าหน้าที่ชลประทานรับผิดชอบ

- การบำรุงรักษาระบบชลประทาน อันได้แก่ กำหนด/ปฏิทินการบำรุงรักษา วิธีการบำรุงรักษา และแผนการบำรุงรักษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อให้มีการบำรุงรักษาระบบชลประทานจนสามารถใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีและยาวนาน ทั้งนี้โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

- การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำรับผิดชอบ
- การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่เจ้าหน้าที่ชลประทานรับผิดชอบ ซึ่งจะแบ่งย่อยออกเป็น
- งานทำเอง
- งานจ้างเหมาโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ/อบต./เอกชน

๒) การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ การส่งเสริมการผลิตเกษตร สินเชื่อ เกษตร การตลาดสินค้าเกษตร และอื่นๆ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากน้ำชลประทานมีผลตอบแทนสูงสุดตลอดทั้งเป็นจุดศูนย์กลางในการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมระหว่างภาคเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ชื่อ หน่วยงาน	อักษร ย่อ	บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ
(๑) โครงการ ส่งน้ำและ บำรุงรักษา	คป.	(๑) วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษาในเขตพื้นที่ของโครงการ ประกอบด้วยอาคารชลประทานขนาดกลาง อาคารชลประทานขนาดเล็ก คลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ (๒) ควบคุมการจัดสรรน้ำ การปรับปรุงซ่อมแซมระบบการส่งน้ำและระบบระบายน้ำที่สามารถส่งน้ำแก่พื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (๓) รวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับน้ำท่า น้ำฝน คุณภาพของน้ำ ลักษณะของดินที่มีความเหมาะสมสำหรับไว้เพื่อการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ (๔) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูก เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคข้อขัดแย้งในเรื่องของการใช้น้ำ (๕) ให้คำแนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการส่งน้ำ การซ่อมบำรุงรักษาอาคารชลประทานแก่เกษตรกรผู้ใช้น้ำ (๖) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (๗) อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรให้รู้จักใช้น้ำชลประทานอย่างถูกวิธี (๘) บริหารงานประตุน้ำของแต่ละโครงการ (๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
(๒) โครงการ ชลประทาน (จังหวัด)	คป.	(๑) วางแผน ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการส่งน้ำและบำรุงรักษาของโครงการพิเศษที่ได้รับมอบหมาย (๒) ควบคุมดำเนินงานของกรมชลประทานภายในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบ

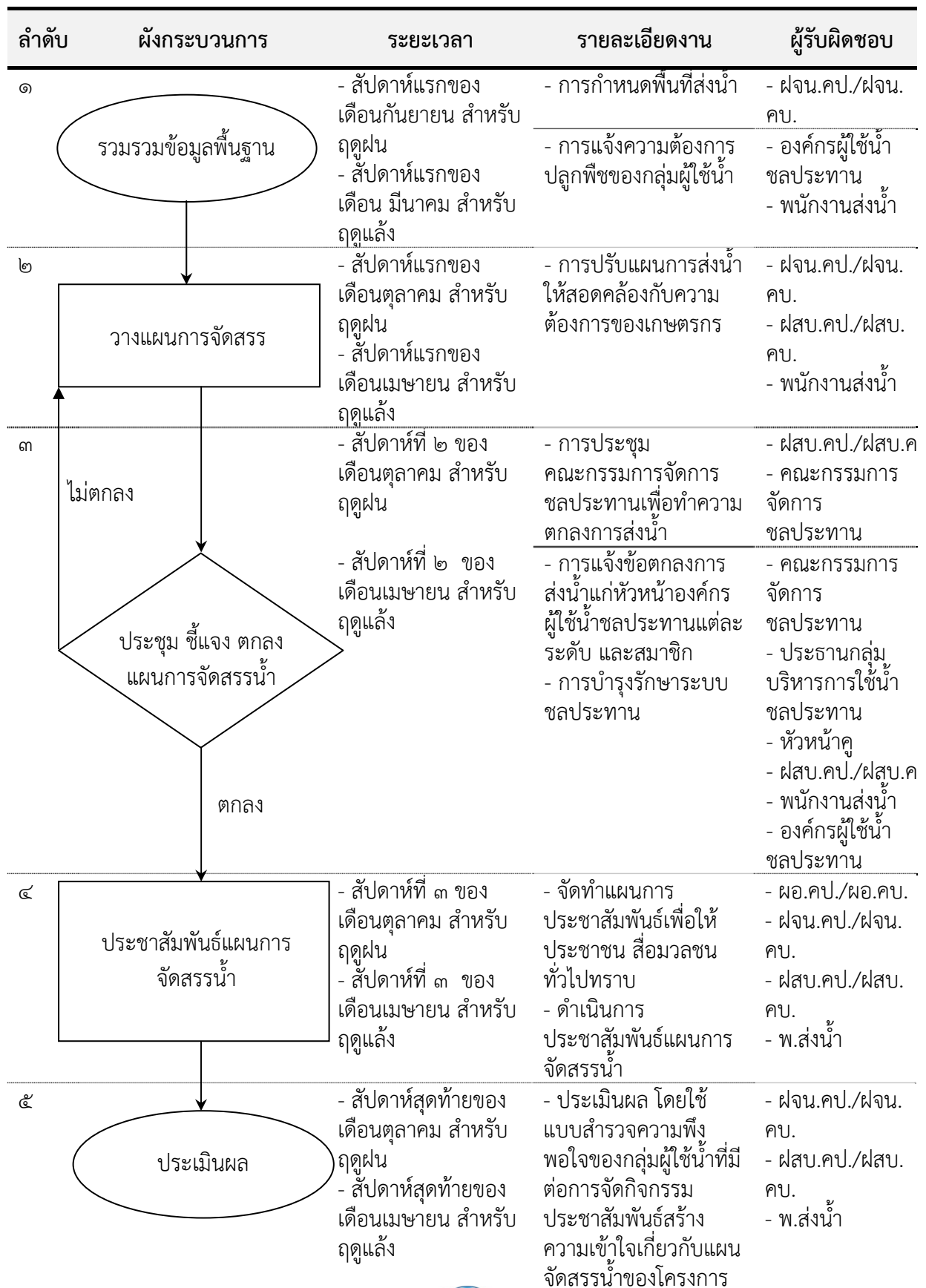

ชื่อ หน่วยงาน	อักษร ย่อ	บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ
		(๓) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อเร่งรัดการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ส่งเสริมกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การเกิดอุทกภัย รวมทั้งติดตั้งเครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าตัวควบคุม (๔) ให้คำแนะนำในการใช้เครื่องสูบน้ำ บำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ และระบบส่งน้ำ (๕) วางแผนงานส่งน้ำและบำรุงรักษาและระบายน้ำ (๖) จัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำท่า น้ำฝน และปริมาณน้ำที่ส่งเข้าพื้นที่โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ โครงการพิเศษอื่น ๆ ประกอบด้วยโครงการตามพระราชดำริ โครงการขนาดกลาง โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง และงานก่อสร้างอื่นๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
(๓) ฝ่าย จัดสรรน้ำ และปรับปรุง ระบบ ชลประทาน	ฝจน.	(๑) วางแผน จัดสรรน้ำ การส่งน้ำ การระบายน้ำ และการใช้น้ำเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด (๒) ดำเนินการเรื่องการใช้น้ำที่ราชพัสดุในเขตพื้นที่โครงการ รวมทั้งงานด้านเกษตรชลประทาน (๓) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนปลูกพืช การสำรวจเก็บสถิติผลผลิตด้านการเกษตรภายในเขตโครงการ (๔) ควบคุมงานปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงการ (๕) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (๖) จัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรให้รู้จักการใช้น้ำชลประทานอย่างถูกวิธี เพื่อเพิ่มผลผลิตในด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล
(๔) ฝ่ายส่ง น้ำและ บำรุงรักษา	ฝสบ.	(๑) ควบคุมดูแลการส่งน้ำและบำรุงรักษาระบบชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการตามพระราชดำริ โครงการพิเศษ ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ (๒) ประสานงานกับอำเภอและเกษตรกรในการพิจารณาแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องงานส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูก (๓) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ (๔) ฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้เรื่องการใช้น้ำอย่างถูกวิธี (๕) พิจารณาและควบคุมงานก่อสร้างปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบส่งน้ำระบบระบายน้ำ และอาคารชลประทาน
(๕) พนักงาน ส่งน้ำ	พ.ส่ง น้ำ	(๑) ศึกษาแผนการปลูกพืช และกำหนดการส่งน้ำของโครงการ โดยยึดเป็นแผนหลักประจำฤดูกาลเพาะปลูก (๒) ควบคุม ยกกระตือรือร้นน้ำในคลอง โดยการอัดน้ำให้ถึงระดับสูงสุด เพื่อจะได้ส่งน้ำเข้าท่อส่งน้ำเข้านาได้ตามปริมาณที่ต้องการ (๓) ตรวจสอบปริมาณน้ำในคลองส่งน้ำทุก ๆ ระยะ เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำ และตรวจวัดปริมาณน้ำที่ส่งออกท่อส่งน้ำเข้านาให้เป็นไปตามกำหนดการส่งน้ำ

ชื่อ หน่วยงาน	อักษร ย่อ	บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ
		(๔) ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดเปิด-ปิดอาคารชลประทานต่าง ๆ โดยพลการ (๕) ร่วมรับผิดชอบกับผู้รักษาอาคารชลประทานในการเปิด-ปิดอาคารบังคับน้ำในคลอง เพื่อควบคุมปริมาณน้ำและระดับน้ำให้เหมาะสมในสถานการณ์ผิดปกติ เช่น ฝนตกหนัก เป็นต้น และต้องรายงานขึ้นไปยังโครงการฯ โดยด่วน (๖) ดูแลคลองส่งน้ำและอาคารในคลองส่งน้ำให้อยู่ในสภาพดี เมื่อพบอาคารชำรุดเสียหายให้รายงานโครงการฯ ทันทที (๗) พิจารณาวางแผนกำจัดวัชพืชในคลองส่งน้ำในเขตรับผิดชอบ (๘) ฝึกอบรมเกษตรกร และให้ความรู้ต่อเกษตรกรให้ใช้น้ำในแปลงเพาะปลูกอย่างถูกวิธีและประหยัด (๙) ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในเขตรับผิดชอบ เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับน้ำ และเพื่อให้เกษตรกรใช้น้ำเพาะปลูกได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น (๑๐) ติดตามและให้ความร่วมมือในการสำรวจสถิติการเกษตรต่าง ๆ เช่น สถิติการปลูกพืช สถิติผลผลิตการเกษตร ฯลฯ

๕. ผังกระบวนการ

ผังกระบวนการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ ได้แสดงรายละเอียดไว้ในส่วนผังกระบวนการมีดังนี้

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

จากผังกระบวนการ ดังแสดงในข้อ ๕ มีกิจกรรมย่อยหรือวิธีปฏิบัติเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ การกำหนดพื้นที่ส่งน้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) กำหนดพื้นที่ส่งน้ำเบื้องต้นโดยพิจารณาจากน้ำ ต้นทุนและแผนการบำรุงรักษาซ่อมแซม	ผจน.คป./ ผจน.คป.	- สัปดาห์แรก ของเดือน กันยายน สำหรับฤดูฝน	จส-๑ (อ้างอิง คู่มือเล่มที่ ๑/๑๖)
(๒) กำหนดระยะเวลาการส่งน้ำเบื้องต้น (เปิด-ปิดส่ง น้ำ)ควรประกาศแจ้งให้องค์กรผู้ใช้น้ำฯและสมาชิก ทราบ โดยผ่านหอกระจายข่าว/บอร์ดในหมู่บ้านและ บอร์ดแจ้งข้อมูลชลประทานของโครงการฯ	ผจน.คป./ผจน.คป.	- สัปดาห์แรก ของเดือน มีนาคม สำหรับฤดูแล้ง	บ น ที่ ก ฯ โครงการ
(๓) กำหนดเวลาการแจ้งความต้องการปลูกพืชของ เกษตรกร	ผจน.คป./ผจน.คป.		

๑.๒ การแจ้งความต้องการปลูกพืชของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐานรวบรวมข้อมูลความ ต้องการใช้น้ำตามแบบฟอร์ม สบ.๒-๑จากสมาชิกของ กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ แล้วส่งข้อมูลให้ประธานกลุ่มบริหารการ ใช้น้ำฯ	หัวหน้ากลุ่มฯ พื้นฐาน	- สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน กันยายน สำหรับฤดูฝน	สบ.๒-๑ (อ ำ ง อิง คู่มือเล่มที่ ๑/๑๖)
(๒) ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ รวบรวมข้อมูล ตามแบบฟอร์ม สบ.๒-๒ (องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน ขอใช้น้ำจากโครงการชลประทาน) แล้วส่งข้อมูลให้ พนักงานส่งน้ำต่อไป	ประธานกลุ่มบริหาร ฯ	- สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน มีนาคม สำหรับฤดู แล้ง	สบ.๒-๒ (อ ำ ง อิง คู่มือเล่มที่ ๑/๑๖)

ขั้นตอนที่ ๒ วางแผนการจัดสรรน้ำ

๒.๑ การปรับแผนการส่งน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) พนักงานส่งน้ำรวบรวมข้อมูลความต้องการใช้น้ำให้ ฝสบ.คบ./ฝสบ.คป. ของแต่ละเขตส่งน้ำ	พนักงานส่งน้ำ	- สัปดาห์แรก ของเดือน ตุลาคม	สบ.๒-๒ (อ้างอิงคู่มือ เล่มที่๑/๑๖)
(๒) ฝจน.คบ./ฝจน.คป. รวบรวมข้อมูลความต้องการใช้ น้ำจากแต่ละฝสบ.คบ./ฝสบ.คป. เพื่อรวบรวมผลข้อมูล ความต้องการใช้น้ำของเกษตรกร	ฝจน.คป. / ฝจน. คบ.	สำหรับฤดูฝน - สัปดาห์แรก ของเดือน	สบ.๒-๒ (อ้างอิงคู่มือ เล่มที่๑/๑๖)
(๓) ฝจน.คบ./ฝจน.คป. ปรับแผนการส่งน้ำโดยพิจารณา น้ำต้นทุนและความต้องการใช้น้ำในกรณีต่างๆ ดังนี้ — กรณีที่ความต้องการปลูกพืชมากกว่าพื้นที่ส่งน้ำ เป้าหมายจะตกลงลดพื้นที่เพาะปลูกร่วมกันอย่างไร — กรณีความต้องการปลูกพืชน้อยกว่าพื้นที่ส่งน้ำ เป้าหมายจะส่งเสริมอย่างไร	ฝจน.คป. / ฝจน. คบ.	เมษายน สำหรับฤดูแล้ง	
(๔) ฝจน.คบ. / ฝจน.คป. ควรได้พิจารณากำหนดปฏิทิน ส่งน้ำ และแผนการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบ ชลประทานที่กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ รับผิดชอบก่อนการส่งน้ำ ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย โดยแผนการส่งน้ำ และแผนงานบำรุงรักษานี้จะนำไปเป็นวาระในการ ประชุมของคณะกรรมการฯ ก่อนถึงฤดูกาลส่งน้ำ	ฝจน.คป. / ฝจน. คบ.		

ขั้นตอนที่ ๓ ประชุม ชี้แจง ตกลง แผนการจัดสรรน้ำ

๓.๑ การประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทานเพื่อทำความเข้าใจการส่งน้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) นัดประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน เพื่อ พิจารณาข้อตกลงการส่งน้ำและการบำรุงรักษา ตาม แผนที่กำหนดไว้ โดยตัวอย่างเรื่องต่างๆ ที่คณะ กรรมการฯ ควรพิจารณา มีดังนี้ — กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งน้ำตามพื้นที่ส่งน้ำ และความต้องการปลูกพืชของแต่ละคลองซอย/ คลองแยกซอย/อ่างเก็บน้ำ/ฝาย/อื่นๆ — กำหนดปฏิทินส่งน้ำและการควบคุมการใช้น้ำ — กำหนดแผนการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบ ชลประทาน	คณะกรรมการฯ ฝสบ.คป. / ฝสบ.คบ.	- สัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน ตุลาคม สำหรับฤดูฝน - สัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน มษายน สำหรับฤดู แล้ง	จส-๒ (อ้างอิง คู่มือเล่มที่ ๑/๑๖)

๓.๒ การแจ้งข้อตกลงการส่งน้ำแก่หัวหน้าองค์กรผู้ใช้น้ำฯ แต่ละระดับ และสมาชิก

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
หลังจากที่คณะกรรมการจัดการชลประทาน มีมติตามข้อตกลงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแล้ว จะมีการแจ้งข้อตกลงดังกล่าวให้หัวหน้าองค์กรผู้ใช้น้ำฯ แต่ละระดับและสมาชิกได้ทราบ โดยขั้นตอนของการแจ้งข้อตกลง มีดังนี้			
(๑) ประธานคณะกรรมการจัดการชลประทาน ประชุมประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำระดับคลองซอย/คลองแยกซอย เพื่อรับทราบข้อตกลง แผนการส่งน้ำและแผนการบำรุงรักษาในคลองฯ/คูน้ำ	คณะกรรมการจัดการชลประทาน	- สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน ตุลาคม สำหรับฤดูฝน	
(๒) ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำระดับคลองซอย/คลองแยกซอย ประชุมหัวหน้าคู เพื่อรับทราบแผนการบำรุงรักษาและแบ่งเวลารับน้ำแต่ละคู	ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำฯ	- สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน	
(๓) หัวหน้าคูประชุมผู้ใช้น้ำฯ รายคู เพื่อรับทราบแผนการบำรุงรักษาและรอบเวรการรับน้ำ	หัวหน้าคู	เมษายน สำหรับฤดูแล้ง	

๓.๓ การบำรุงรักษาระบบชลประทาน

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ รับผิดชอบก่อนการส่งน้ำซึ่งกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ จะต้องดำเนินการบำรุงรักษา (ขุดลอก) ระบบชลประทานที่กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ รับผิดชอบก่อนการส่งน้ำ หากกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ไม่บำรุงรักษาตามข้อตกลงการมีส่วนร่วม (PA) และ/หรือตามข้อตกลงกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ คณะกรรมการจัดการชลประทานจะไม่จัดส่งน้ำให้	กลุ่มฯ / อบต.	- สัปดาห์ที่ ๔ ของเดือน ตุลาคม สำหรับฤดูฝน - สัปดาห์ที่ ๔ ของเดือน เมษายน	
(๒) การบำรุงรักษาระบบชลประทานในส่วนที่เหลือจากที่เป็นหน้าที่หรือมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำจะอยู่ในความรับผิดชอบของกรมฯ ซึ่งดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ — ทำเอง — จ้างเหมา ซึ่งการดำเนินงานส่วนนี้จะต้องพยายามลดงานทำเองลงและใช้วิธีจ้างเหมาเพิ่มขึ้น โดยจ้างเหมาองค์กรผู้ใช้น้ำฯ หรือ อบต.	ฝสบ.คป. / ฝสบ.คบ. พนักงานส่งน้ำ	สำหรับฤดูแล้ง	

ขั้นตอนที่ ๔ ประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ**๔.๑** จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชน สื่อมวลชนทั่วไปทราบ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) กำหนดประเด็นที่จะประชาสัมพันธ์	ผอ.คป. / ผอ.คบ.	- สัปดาห์ที่ ๓	
(๒) กำหนดช่องทางสื่อสาร เช่น หอกระจายข่าว บอร์ดในหมู่บ้าน บอร์ดแจ้งข้อมูลชลประทานของโครงการฯ วิทยุชุมชน การประชุมองค์กรผู้ใช้น้ำ เวทีประชาคมหมู่บ้าน เป็นต้น	ผจน.คป. / ผจน.คบ. ผสบ.คป. / ผสบ.คบ.	ของเดือน ตุลาคม สำหรับ ฤดูฝน - สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน เมษายน สำหรับฤดูแล้ง	

๔.๒ ดำเนินการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) ประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ โดยการติดประกาศบอร์ดแจ้งข้อมูลชลประทานของโครงการฯ บอร์ดในหมู่บ้าน หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน การประชุมองค์กรผู้ใช้น้ำ เวทีประชาคมหมู่บ้าน	ผสบ.คป. / ผสบ.คบ. พนักงานส่งน้ำ	- สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน ตุลาคม สำหรับ ฤดูฝน - สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน เมษายน สำหรับฤดูแล้ง	

ขั้นตอนที่ ๕ ประเมินผล**๕.๑** ประเมินผล โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ

กิจกรรมย่อย	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลา	แบบฟอร์ม
(๑) พบปะองค์กรผู้ใช้น้ำ และแจกแบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ	พนักงานส่งน้ำ	- สัปดาห์ สุดท้ายของ เดือนตุลาคม สำหรับฤดูฝน	แบบสำรวจ
(๒) รวบรวมแบบสำรวจ	พนักงานส่งน้ำ	- สัปดาห์ สุดท้ายของ เดือนเมษายน สำหรับฤดูแล้ง	
(๓) สรุปผลประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ	ผสบ.คป. / ผสบ.คบ.		

๗. มาตรฐานงาน

ได้กำหนดตัวชี้วัด โดยการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ ดังนี้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๑	๒	๓	๔	๕
■ ร้อยละความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕

๘. ระบบติดตามและประเมินผล

ระบบการติดตามประเมินผล ในที่นี้ จะใช้แบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ เพื่อวัดความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการและนำผลการติดตามมาวิเคราะห์ และปรับปรุงการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

๘.๑ เป้าหมาย

สำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ ในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของผู้อำนวยการโครงการชลประทาน และผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โดยที่ผู้รับบริการนี้จะหมายรวมถึงเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ พื้นฐาน โดยได้ขึ้นบัญชีไว้กับโครงการฯ และที่ยังไม่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ซึ่งการสำรวจจะครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ทั้งช่วงต้นคลอง กลางคลอง และปลายคลอง

ดังนั้น สำหรับโครงการฯ ที่จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ ยังครอบคลุมไม่ถึงโครงการ จำเป็นจะต้องกำหนดกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ พื้นฐาน (กลุ่มฯ เจา) ให้ครอบคลุมทั้งโครงการก่อน แล้วจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสำรวจ ซึ่งการกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะทำการสำรวจ สามารถกำหนดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นกับความต้องการของผู้ที่จะนำไปวิเคราะห์ว่าต้องการให้ครอบคลุมเพียงใด หรือต้องการความน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งอาจกำหนดขึ้นเองก็ได้ขึ้นกับการกำหนดสมมุติฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ ในที่นี้ขอแนะนำวิธีการกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะทำการสำรวจ โดยใช้สูตรของ YAMANE ในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานที่จะสำรวจ
 N = ผลรวมของจำนวนเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน ทั้งที่มีการรวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ และที่ยังไม่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ
 e = ความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ซึ่งในที่นี้กำหนดให้เท่ากับ ๐.๐๕ หรือ ๕%

๘.๒ เครื่องมือในการสำรวจ

จะใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย

- **ตอนที่ ๑** คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประเภทของกลุ่มผู้รับบริการ

- **ตอนที่ ๒** คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยแบ่งคำถามวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ ในประเด็นต่าง ๆ รวม ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการให้ประชาสัมพันธ์

๑.๑ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมมีความคล่องตัวไม่ซับซ้อน

๑.๒ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม

๑.๓ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม

(๒) ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

๒.๑ ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมและเป็นกันเอง

๒.๒ มีความเอาใจใส่ กระตือรือร้นและเต็มใจ

๒.๓ รับฟังปัญหาหรือข้อซักถามของผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่

๒.๔ ให้คำอธิบายและตอบข้อสงสัยได้ตรงประเด็น

๒.๕ มีความชัดเจนในการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

(๓) ด้านรูปแบบ/เนื้อหาการจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

๓.๑ รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๓.๒ เนื้อหาในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจมีความชัดเจน

(๔) ช่องทางในการสื่อสาร

๔.๑ ช่องทางการสื่อสารที่เลือกใช้มีความเหมาะสม

๔.๒ ช่องทางการสื่อสารที่เลือกใช้มีความหลากหลาย

- **ตอนที่ ๓** ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดสรรน้ำในครั้งต่อไป สำหรับปรับปรุงการให้บริการในการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำโดยให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในแบบสอบถาม เพื่อให้โครงการฯ นำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการด้านการประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ

รายละเอียดแบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนจัดสรรน้ำของโครงการ ดังแสดงไว้ในหน้า ๑๙ - ๒๐

๘.๓ วิธีการสำรวจความพึงพอใจ

(๑) เจ้าหน้าที่อธิบายวัตถุประสงค์ในการสำรวจ และความหมายของแบบสำรวจให้ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานได้รับทราบและเข้าใจ

(๒) ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทาน ทั้งที่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ แล้ว และที่ยังไม่ได้รวมตัวเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำฯ กรอกแบบสำรวจโดยมีเจ้าหน้าที่อธิบายไปพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจในความหมายของแต่ละคำถามตรงกัน

(๓) ผู้รับบริการที่เป็นเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานต้องเป็นผู้ลงมือกรอกแบบสำรวจเอง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการจริง

ทั้งนี้ มีข้อกำหนดว่า

- ผู้รับบริการที่จะสำรวจความพึงพอใจนั้น จะต้องกระจายให้ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ทั้งช่วงต้นคลอง กลางคลอง และปลายคลอง

และเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตน ดังนี้

(๑) จะต้องทำความเข้าใจต่อความหมายของคำถามและวิธีการสำรวจผลในเอกสารฉบับนี้ให้ชัดเจน

(๒) ต้องมีความเป็นกลาง ไม่โอนเอียงต่อคำตอบที่ได้รับ

(๓) จะต้องมั่นใจว่าผู้ตอบคำถาม เข้าใจความหมายของคำถามชัดเจนดีแล้วจึงให้ตอบ

(๔) จะต้องพยายามเลือกสำรวจในพื้นที่ที่คาดว่าผู้ใช้น้ำประสบปัญหามากที่สุดและให้กระจายครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด

(๕) หลีกเลี่ยงการตอบนำ และการอธิบายเชิงโน้มน้าวความคิด

(๖) กรณีที่เป็นการตอบโดยคณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ที่มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม จะต้องเป็นตัวแทนของคูส่งน้ำแต่ละสายหรือท่อรับน้ำจากคลองแต่ละท่อโดยการลงมติในแต่ละคำตอบต้องครอบคลุมทุกสายหรือท่อรับน้ำทุกท่อ

๘.๔ การวิเคราะห์

จะดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผลสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดสรรน้ำโครงการ จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ทั้งนี้ ได้กำหนดการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในประเด็นต่างๆ โดยสร้างมาตรวัดแบบ Likert ซึ่งการให้คะแนนความพึงพอใจ ได้กำหนดระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- พึงพอใจมากที่สุด ๔ คะแนน
- พึงพอใจมาก ๓ คะแนน
- พึงพอใจน้อย ๒ คะแนน
- พึงพอใจน้อยที่สุด ๑ คะแนน

โดยนำคะแนนแต่ละข้อมาแบ่งระดับความพึงพอใจ โดยแบ่งช่วงของค่าพิสัยคะแนนของข้อคำถามเป็น ๓ ระดับ และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นดัชนีในการจัดแบ่งระดับความพึงพอใจ ได้ดังนี้

พิสัยของค่าคะแนนเท่ากับ $4 - 1 = 3$ นำมาหารด้วย $3 = 1.00$

ดังนั้น

- ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง ๑.๐๐ – ๒.๐๐ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับต่ำ

- ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง ๒.๐๑ – ๓.๐๐ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

- ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง ๓.๐๑ – ๔.๐๐ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

๘.๕ ระยะเวลาดำเนินงานและสถานที่

สัปดาห์สุดท้ายของเดือนตุลาคม สำหรับฤดูฝน และสัปดาห์สุดท้ายของเดือนเมษายน สำหรับฤดูแล้ง ของทุกปี โดยดำเนินการในพื้นที่เขตโครงการชลประทานจังหวัด และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาทั่วประเทศ

๘.๖ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- (๑) สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
- (๒) สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (๓) สำนักชลประทานที่ ๑-๑๗
- (๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
- (๕) โครงการชลประทานจังหวัด

แบบสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ
แผนการจัดสรรน้ำของโครงการ

.....

วัตถุประสงค์ : แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มีต่อการจัดกิจกรรม
ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดสรรน้ำโครงการ

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 20-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิกการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประเภทของกลุ่มผู้รับบริการ ☐ เกษตรกรทั่วไป
☐ กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน)
☐ กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน
☐ คณะกรรมการจัดการชลประทาน

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

(โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน)

ประเด็นการสำรวจความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการให้ประชาสัมพันธ์				
1.1 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมมีความคล่องตัว ไม่ซับซ้อน				
1.2 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม				
1.3 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม				
2. ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่				
2.1 ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม และเป็นกันเอง				
2.2 มีความเอาใจใส่ กระตือรือร้น และเต็มใจ				
2.3 รับฟังปัญหาหรือข้อซักถามของผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มใจ				
2.4 ให้คำอธิบายและตอบข้อสงสัยได้ตรงประเด็น				
2.5 มีความชัดเจนในการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์				

๙. เอกสารอ้างอิง

กลุ่มงานพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ. ๒๕๔๘. การบริหารจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ด้าน
การส่งน้ำและบำรุงรักษา. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. ๓๙๘ หน้า
คณะทำงานย่อยจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านจัดสรรน้ำ. ๒๕๕๓. คู่มือปฏิบัติงานด้านจัดสรรน้ำ
กระบวนการบริหารจัดการน้ำ. กรุงเทพฯ : กรมชลประทาน. ๓๐ หน้า
สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน. ๒๕๕๒. คู่มือการส่งน้ำและ
บำรุงรักษาโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ตามกระบวนการ ๑๔ ขั้นตอน. กรุงเทพฯ : กรม
ชลประทาน. ๗๖ หน้า.

๑๐. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบฟอร์ม จส-๑, จส-๒, สป.๒-๑ และสป.๒-๒

